T079 BL IX (18) 1448 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Dược Sự Q18

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 243

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ
QUYEÅN 18

Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Nhaân duyeân: “cuï thoï Maät taùnh noùi boån nghieäp xong, giôø ñeán löôït cuï thoï”, cuï thoï Nhaân duyeân noùi keä:

“Caùch ñaây 91 kieáp,
Toâi ôû thaønh Thaân hueä,
Thaáy Phaät Tyø-baø-thi,
Saép ñi vaøo thaønh ñoâ,
Toâi raûi hoa daâng cuùng,
Hoa nôû caønh thaúng ñöùng,
Thaønh loïng che ñaûnh Phaät,
Taâm tònh quyø xuoáng chaân,
Cung kính ñaûnh leã Phaät,
Roài chaép tay nhieãu phaûi,
Tuy khoâng nghe Phaät phaùp,
Cuõng khoâng thoï Tam quy,
Chæ phaùt taâm thanh tònh,
Toâi ñi theo Thieän theä.
Do taïo nghieäp laønh naøy,
Traûi qua 91 kieáp,
Chöa töøng sanh coõi aùc,
Thöôøng mang thaân Ñaïi thieän,
Thoï thieân laïc thuø thaéng.
Nhieàu ñôøi sanh laøm ngöôøi,

Giaøu coù nhieàu cuûa caûi,
Ñaây laø thaân sau cuøng,
Sanh doøng hoï tònh haïnh,
Ñoái vôùi caùc bí ñieån,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 245

Vaên nghóa vaø xem töôùng,
Chöông cuù ñeàu thoâng hieåu,
Vaø töôùng haûo ñaïi nhaân,
ÔÛ trong röøng tònh haïnh,
Giaùo thoï 500 ngöôøi,
Baø-la-moân vaây quanh.
Toâi rôøi thaønh vaøo röøng,
Luùc ñoù gaëp Theá toân,
Chuùng Bí-soâ vaây quanh,
Tinh taán raát doõng maõnh.
Toâi ñeán Ma-kieät-ñaø,
Laïi gaëp ñaáng Ñaïi bi,
Lieàn khôûi taâm tònh tín,
Chính do nhaân duyeân naøy,
Ñöôïc bieát töôùng thuø thaéng.
Sau khi thaáy Theá toân ,
Ñaày ñuû caùc töôùng toát, 32 töôùng trang nghieâm,
Vaø 80 veû ñeïp,
Thaáy töôùng trang nghieâm aáy,
Toâi chí thaønh kính leã,
Ca ngôïi Ñaïi ñaïo sö.
Trong saùch töôùng coù noùi,
Phaät coù ñaày ñuû töôùng,
Nhaát ñònh laø ñaïi sö,
Theá gian khoâng ai baèng,
Hôn Phaïm thieân, Ñeá thích,
Khoâng coù ngöôøi thöù hai.
Vöôït caû thaàn trôøi ñaát, 10 phöông khoâng ai baèng,
Khoâng thaáy ai hôn Phaät.
Treân trôøi, trong loaøi ngöôøi,
Laø ñaïi töôùng haøng ma,
Choã döïa nôi khoâng döïa,
Daãn ñöôøng ngöôøi laïc loái.

Toâi nguyeän laøm Thanh vaên,
Theo lôøi Phaät ñaõ daïy.
Theá toân duoãi tay xuoáng,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 245

Tay traêm phöôùc trang nghieâm,
Xoa ñaàu toâi roài baûo:
Chính do taâm oâng tònh,
Neân ñöôïc nhieàu thaéng lôïi,
Taâm thanh tònh cuùng döôøng,
Phöôùc aáy khoâng haïn löôïng.
Phaùt khôûi yù tònh dieäu,
Nôi voâ thöôïng phöôùc ñieàn,
Ma-naïp-baø ñaõ gieo,
Vónh vieãn theo ñöôøng laønh,
Khoâng coøn sôï coõi aùc,
Ñöôïc môû cöûa cam loà,
Moïi sôû thích thaønh töïu.
Neáu coù muoán xuaát gia,
Cöù tuøy yù ñeán ñaây, Laønh thay Baø-la-moân , Haõy caïo boû raâu toùc.
Nghe phaùp aâm Phaät xong,
Toâi baûo caùc moân ñoà,
Moân ñoà lieàn hoûi toâi,
Sao laïi laøm sa moân,
Vì sao boû traéng saïch,
Choïn laáy choã toái ñen,
Boû doøng hoï thaéng dieäu,
Muoán laøm loaïi haï tieän.
Chuûng loaïi Baø-la-moân ,
Sieâu vieät treân theá gian,
Töø mieäng ngöïc Phaïm thieân,
Hoùa sanh Baø-la-moân .
Caùc troø khoâng hieåu roõ,
Caùc troø khoâng bieát gì,
Giaùo lyù caùc troø hoïc,
Theo hieåu bieát cuûa ta,
Vaên nghóa roäng voâ cuøng,
Ta laøm theo hieåu bieát,
Caùc troø tuøy duyeân ñi,

Neáu khoâng coù caàn gì, Cöù laøm theo yù thích,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 247

Ta khoâng coøn laø thaày,
Töø nay khoâng daïy nöõa.
Luùc ñoù caùc moân ñoà,
Rôi leä tuøy duyeân ñi.
Ñaáng ñaïi bi tòch tónh,
Dòu daøng an uûi toâi:
Haõy ñeán, thieän Bí-soâ.
Toâi lieàn thoï caän vieân,
Taâm tònh tín xuaát gia,
Ñaày ñuû ñaïi thaàn thoâng,
Vieäc neân laøm laøm xong.
Toâi quaùn nghieäp ñôøi tröôùc,
Thieân nhaõn ñeàu saùng saïch,
Bieát ñöôïc töôùng sanh töû,
Nôi ñaõ töøng thoï thaân.
Nay ñaõ chöùng thaàn thoâng,
Döùt heát hoaëc höõu laäu,
Trong ao Voâ nhieät naõo,
Töï noùi nghieäp baùo xöa".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Kieàu-traàn-nhö:
"cuï thoï Nhaân duyeân noùi boån nghieäp xong, giôø ñeán löôït cuï thoï", cuï thoï Kieàu-traàn-nhö noùi keä:
"Xöa trong ñôøi quaù khöù,
Phaät Ca-dieáp dieät ñoä,
Toâi thaáy caùc Thanh vaên ,
Taäp hoïp laïi baøn baïc :
Ñaïi bi Ca-nhieáp-ba ,
Sao Nieát-baøn sôùm quaù,
Ngöôøi xuaát gia quaù ít,
Chaùnh phaùp khoâng toû raïng,
Phaùp chuùng ta ñaõ nghe,
Ñem chæ daïy cho nhau,
Tinh taán khoâng phoùng daät,
Trong Phaät giaùo sieâng tu.
Taát caû cuøng leân nuùi,
Traûi coû laøm toøa ngoài,

Cuøng theä chöa döùt laäu,
Khoâng rôøi khoûi choã ngoài.
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 248

Do quyeát taâm tinh taán,
Khoâng tieác thaân maïng mình,
Ñeàu chöùng ñöôïc thaàn thoâng,
Taát caû vaøo Nieát-baøn.
Toâi vì caên cô keùm,
Khoâng theå döùt ñöôïc laäu,
Tuy coù phaùp töông öng,
Nhöng thaân laïi qua ñôøi.
Nhôø coù phaùp töông öng,
Khoâng xaû nieäm tinh taán,
Neân ñöôïc sanh leân trôøi,
Trong cung trôøi Ñoå söû,
Gaëp ñöôïc Thích sö töû,
Maâu ni ñaïi Boà-taùt,
Noùi phaùp cho chö thieân,
Toâi nghe ñöôïc phaùp naøy,
Lieàn heát loøng ghi nhôù,
Öa thích chaùnh phaùp naøy.
Nghieäp baùo treân trôøi heát,
Sanh xuoáng Kieáp-tyû-la,
Mang hoï Kieàu-traàn-nhö,
Doøng tònh haïnh quyeàn theá,
Luùc ñoù Boà-taùt laø,
Con cuûa vua Tònh-phaïn,
Boû nöôùc ñi xuaát gia,
Tu khoå haïnh trong röøng,
Vua Tònh-phaïn baûo toâi,
Haõy ñi theo xuaát gia,
Ñeå haàu haï Thaùi töû.
Toâi vôùi taâm thanh tònh,
Ñeán haàu haï Boà-taùt.
Vì khoâng chöùng Thaùnh ñaïo,
Toâi nhaøm chaùn boû ñi,
Thích ca ñaïi maâu ni,
Khi chuyeån chaùnh phaùp luaân,

Noùi ra dieäu phaùp naøy,
Toâi chöùng ngoä ñaàu tieân.
Döôùi thôøi Phaät Ca-dieáp,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 249

Xuaát gia tu phaïm haïnh,
Trong giaùo phaùp Thích ca,
Chöùng ñöôïc quaû voâ laäu.
Bí-soâ Kieàu-traàn-nhö,
Ñoái tröôùc caùc tröôûng laõo,
Trong ao Voâ nhieät naõo,
Töï noùi nghieäp baùo xöa".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï OÂ-ba-ly: "cuï thoï Kieàu-traàn-nhö noùi boån nghieäp xong, giôø ñeán löôït cuï thoï", cuï thoï OÂ-baly noùi keä:
"Xöa trong thôøi quaù khöù,
Thaønh Baø-la-neâ-tö,
Coù vua teân Phaïm thoï,
Toâi thöôøng hay haàu haï,
Caét tæa raâu toùc vua, Ñuû caùch laøm cho ñeïp, Y phuïc ñeàu cuøng loaïi,
Xoâng höông roài ñem daâng,
Kính troïng haàu haï vua.
Toâi thích ôû choã vua,
Noùi ñieàu chöa töøng nghe,
Duïc, vò ngoït raát ít,
Laø goác cuûa toäi loãi,
Bieån khoå ñeàu do ñaây,
Khoâng theå ñöôïc an laïc.
Ai xuaát gia lìa duïc,
Nghe phaùp chöa töøng nghe,
Neân thaàn raát haâm moä,
Xin vua cho xuaát gia.
Vua lieàn baûo toâi raèng:
Neáu khanh ñaõ quyeát ñònh,
Xuaát gia ñöôïc chöùng ngoä,
Seõ trôû laïi gaëp ta,
Ta cho pheùp xuaát gia.
Toâi beøn taâu vua raèng:
YÙ thaàn ñaõ quyeát ñònh,

Xin vua hieåu loøng thaàn,
Xuaát gia ñöôïc chöùng ngoä,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 251

Thaàn höùa seõ trôû laïi. Khi ñöôïc vua cho pheùp, Toâi lieàn vaøo trong röøng,
Giöõ taâm khoâng hö doái,
Xaû tuïc maø xuaát gia,
Tuøy söùc mình tu taäp,
Sieâng naêng khoâng phoùng daät,
Ñöôïc ñeán choã ly duïc.
Döôùi thôøi vua Phaïm thoï,
Toâi teân Caêng ba la,
Ñöôïc moïi ngöôøi yeâu quyù.
Toâi vôùi taâm chaùnh tröïc,
Ñeán choã thaày xin pheùp,
Ñi gaëp vua Phaïm thoï,
Giuùp vua sanh chaùnh kieán,
Sau khi thaày cho pheùp,
Toâi töø giaõ leân ñöôøng,
Ñeán Ba la neâ tö,
Vua Phaïm thoï nghe tin,
Ñích thaân ñeán choã toâi,
Do oai ñöùc cuûa vua,
Chö thieân cuõng ñeán theo,
Vua töø xe böôùc xuoáng,
Cung kính ñaûnh leã toâi,
Ngoài moät beân nghe phaùp,
Toâi vì noùi dieäu phaùp,
Giuùp vua ñoaïn caùc duïc,
Sau khi döùt caùc duïc,
Vua phaùt taâm maïnh meõ,
Noùi muoán caàu xuaát gia,
Vì khoâng thích duïc laïc.
Vua lieàn cho con tröôûng,
Leân noái ngoâi vua cha.
Vò vua toái thaéng naøy,
Boû nöôùc ñi xuaát gia.
Toâi baûo vua ñi gaëp,
Ñaïi tieân ôû trong röøng,

Ñeå caàu xin xuaát gia,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 251

Vua vôùi taâm chaùnh tröïc,
Ñaûnh leã caùc ñaïi tieân,
Nguyeän caàu ñöôïc xuaát gia.
Vua caïo boû raâu toùc,
Thaân maëc aùo ca-sa,
Quaàn thaàn vaø thaân quyeán,
Coù ñeán voâ löôïng ngöôøi,
Cuøng xaû tuïc xuaát gia.
Toâi vôùi taâm chaùnh tröïc,
Noùi dieäu phaùp cho hoï,
Khieán sanh boán thieàn ñònh.
Sau khi toâi qua ñôøi,
Sanh leân Voâ bieân quang,
Coõi trôøi aáy heát phöôùc,
Sanh trôû xuoáng nôi ñaây,
Duø sanh ôû nôi naøo,
Giaøu coù nhieàu cuûa baùu,
Coõi trôøi vaø coõi ngöôøi,
Thöôøng thoï laïc thaéng dieäu.
Ñaây laø thaân sau cuøng,
Sanh ôû Kieáp-tyû-la,
Trong doøng hoï Thích ca,
Töøng haàu haï Thích toân,
Do oai ñöùc Thích toân,
Môùi ñöôïc ñi xuaát gia.
Khi toâi caïo raâu toùc,
Cho vöông töû Thích ca,
Coù thöa vôùi hoï raèng:
Thaùnh giaû khoâng giuùp nhau,
Toâi laøm gì ñeå soáng.
Caùc vöông töû noùi raèng:
Chuoãi anh laïc ñaõ coù,
Vaø y phuïc thöôïng dieäu,
Thaûy ñeàu cho anh heát
Toâi thaáy caùc vöông töû,
Ñeàu vaát boû taát caû,

Ñeå caàu ñöôïc xuaát gia,
Toâi laø ngöôøi ngheøo khoå,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 252

Giöõ nhieàu chaâu baùu naøy,
Neáu coù ngöôøi nghe bieát,
AÉt seõ ñeán haïi toâi.
Toâi neân bieát ñieàu ñoä,
Ñem caùc chaâu baùu naøy,
Treo leân treân caây cao,
Cuõng caàu xin xuaát gia,
Cuøng vôùi caùc vöông töû.
Caùc vöông töû nghe roài,
Cho toâi xuaát gia tröôùc.
Phaät vì thöông xoùt toâi,
Baûo thieän lai Bí-soâ,
Cho toâi xuaát gia roài,
Môùi ñoä caùc vöông töû,
Ñeå ñoán tröø ngaõ maïn.
Sau khi ñöôïc xuaát gia,
Ñöôïc chöùng saùu thaàn thoâng,
Chöùng quaû A-la-haùn,
Vöôït qua bôø beân kia,
Phaät thoï kyù cho toâi,
Trì luaät laø baäc nhaát.
Bí-soâ OÂ-ba-ly,
Ñoái tröôùc caùc tröôûng laõo,
Trong ao Voâ nhieät naõo,
Töï noùi nghieäp baùo xöa".
Luùc ñoù Ñaïi ñaïo sö,
Baûo toân giaû Vi quang,
Töï noùi nghieäp baùo xöa,
Töøng thoï baùo thieän aùc,
Toân giaû nghe Phaät daïy,
Nhôù laïi nghieäp baùo xöa,
Lieàn ôû tröôùc ñöùc Phaät,
Töï noùi nghieäp baùo xöa:
"Xöa ôû treân Lieân hoa,
Ñaáng cöùu theá toái thaéng,

Coù thaùp nôi Khoaùng laâm,
Nôi ñoù nhieàu thuù döõ,
Neân khoâng ai daùm ñeán,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 253

Ñeå cung kính cuùng döôøng,
Ngöôøi soáng gaàn nôi ñoù,
Khoâng bieát nghieäp toäi phöôùc.
Luùc ñoù toâi ñeán thaùp,
Doïn saïch caùc coû caây,
Caàm choåi queùt saïch thaùp,
Trong ngoaøi thaùp ñeàu saïch,
Roài kính leã taùm phöông,
Sau ñoù môùi trôû veà.
Chính do caên laønh naøy,
Toâi ñöôïc sanh leân trôøi,
Coõi trôøi Tam thaäp tam,
Höôûng duïc laïc thuø thaéng.
Cho ñeán ba saùu laàn,
Toâi ñeàu laøm vua trôøi,
Thieân cung maø toâi ôû,
Thöôøng baèng vaøng röïc rôõ,
Roäng khoaûng 36,
Daøi 60 thieän na.
Toâi nhôø duyeân kyø laï,
Laø laøm saïch thaùp Phaät,
Neân sanh xuoáng nhaân gian,
Baûy laàn laøm nhaân chuû.
Toâi nhôø duyeân kyø laï,
Laø laøm saïch thaùp Phaät,
Duø thoï sanh nôi ñaâu,
Thaân quang ñeàu saéc vaøng.
Toâi nhôø duyeân kyø laï,
Laø laøm saïch thaùp Phaät,
Thöôøng sanh trong doøng hoï,
Baø-la-moân, Saùt-lôïi.
Toâi nhôø duyeân kyø laï,
Laø laøm saïch thaùp Phaät,
Tuøy yù ñi kieäu, xe,

Voi, ngöïa, khoâng ñi boä.
Toâi nhôø duyeân kyø laï,
Laø laøm saïch thaùp Phaät,
Neáu vaøo röøng gai goùc,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 254

Töï nhieân ñeàu baèng phaúng.
Toâi nhôø duyeân kyø laï,
Laø laøm saïch thaùp Phaät,
Chöa töøng bò bònh taät,
Cuõng khoâng coù phieàn naõo.
Toâi nhôø duyeân kyø laï,
Laø laøm saïch thaùp Phaät,
Heã ñi ñeán nôi ñaâu,
Töôùng kieát töôøng ñeàu hieän.
Toâi nhôø duyeân kyø laï,
Laø laøm saïch thaùp Phaät,
Thöôøng ñöôïc ngöôøi quyù troïng,
Kính thôø nhö Ñaïi thieân.
Toâi nhôø duyeân kyø laï,
Laø laøm saïch thaùp Phaät,
Thaân chöa töøng chòu khoå,
Duø laø khoå naõo nhoû.
Phaät phaùp khoâng veát nhô,
Thaät khoâng theå nghó baøn.
Taâm tònh ñöôïc quaû lôùn,
Cuõng khoâng theå nghó baøn.
Ai muoán caàu thaéng laïc,
Döùt tröø heát sanh töû,
Neân kính troïng thaùp Phaät,
Phuïng thôø Voâ thöôïng toân.
Ñaïi ñöùc, toâi nhôù laïi,
Ñôøi tröôùc taïo nghieäp laønh,
Neân ñöôïc höôûng baùo laønh,
Raát ñaùng ñöôïc öa thích.
Bí-soâ Vi quang naøy,
Ñoái tröôùc chuùng Taêng giaø,
Trong ao Voâ nhieät naõo,
Töï noùi nghieäp baùo xöa".

Luùc ñoù caùc Bí-soâ Thanh-vaên Kyø-tuùc baûo cuï thoï Khueâ-tuùc: “cuï thoï Vi quang noùi boån nghieäp xong, giôø ñeán löôït cuï thoï”, cuï thoï Khueâ-tuùc noùi keä:

“Ñaïi ñöùc, toâi nhôù laïi,
Quaù khöù caâu chi kieáp,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 255

Nôi Phaät Nhaát thieát sieâu,
Ñaõ laøm ñöôïc phaåm thieän.
Luùc ñoù Phaät Theá toân,
Voâ bieân traêm ngaøn öùc,
Chuùng Thanh vaên vaây quanh,
Muoán vaøo Ñaïi vöông ñoâ,
Toâi töø nôi laøng khaùc,
Coù vieäc ñeán thaønh naøy,
Gaëp ñöôïc Ñaúng chaùnh giaùc,
Ñuû 32 töôùng toát,
Saùng nhö nhaät nguyeät chieáu,
Nhö aùnh chôùp ñeâm ñen,
Che môø caùc aùnh saùng,
Phaät quang chieáu saùng nhaát,
Toâi chöa töøng ñöôïc thaáy.
Boãng thaáy ôû phía tröôùc,
Coù moät Baø-la-moân,
Lieàn hoûi ñoù laø ai,
Ñaùp laø Phaät ñaïo sö,
Trôøi ngöôøi khoâng ai baèng.
Luùc ñoù nghe tieáng Phaät,
Toâi sanh taâm tín kính,
Vaø thích dung nghi Phaät,
Toaøn thaân toâi an laïc.
Boãng nghe tieáng nhaïc trôøi,
Tieáng phi nhôn taùn tuïng,
Trôøi möa hoa höông boät,
ÔÛ trong thaønh Thöôïng thaéng,
Hoaëc raûi hoa sen xanh,
Hoaëc möa Thieäm baùt ca,
Hoaëc möa boät Chieân ñaøn.
Chö thieân ôû treân khoâng,

Cung kính höõu nhieãu Phaät.
Trong loøng toâi ngöôõng moä,
Muoán tìm traøng hoa thôm,
Nhöng khoâng ôû ñaâu coù,
Boãng thaáy ngöôøi baùn loïng,
Caây loïng traéng saùng ñeïp,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 256

Lieàn voäi ñeán hoûi mua,
Ñeå ñem daâng cuùng Phaät,
Toâi thaønh taâm caàm loïng,
Loïng boãng töï voït ñi,
Ñeán che treân ñaàu Phaät,
Phaät ñi, loïng cuõng ñi,
Phaät döøng, loïng cuõng döøng,
Loïng khoâng rôøi thaân Phaät,
Töï nhieân ôû treân khoâng.
Toâi cuøng vôùi ñaïi chuùng,
Thaáy thaàn bieán naøy roài,
Ñeàu cung kính chaép tay,
Thaønh taâm kính leã Phaät.
Toâi thaáy Ñaúng chaùnh giaùc,
Chuùng Thanh vaên uy nghi,
Sau khi trôû veà nhaø,
Taâm toâi thöôøng suy nghó,
Mong öôùc ñöôïc gaëp Phaät.
Toâi nhôø daâng cuùng loïng,
Cho Voâ thöôïng phöôùc ñieàn,
Do nôi caên laønh naøy,
Thöôøng ñaày ñuû baûy baùu,
Sau khi toâi qua ñôøi,
Sanh laøm vua coõi trôøi,
Coõi trôøi Tam thaäp tam ,
Chö thieân ñeàu kính troïng.
Sau ñoù sanh coõi ngöôøi,
Laøm vua teân Töï löïc,
Giaøu coù nhieàu doõng maõnh,
Vua nöôùc khaùc thaàn phuïc.
Do taïo nghieäp laønh naøy,

Duø luaân chuyeån nôi ñaâu,
Caên laønh khoâng ñöùt ñoaïn,
Cuõng khoâng ñoïa ñöôøng aùc.
Ñaây laø thaân sau cuøng,
Ñöôïc laøm ngöôøi xuaát gia,
Trong giaùo phaùp Thích ca,
Thöøa söï ñöùc Ñieàu ngöï,
SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 257

Chöùng quaû A-la-haùn,
Nôi tòch tónh thanh löông.
Duø Ma bieán hoa thaân,
Cao ñeán moät do tuaàn,
Laøm hình töôùng khuûng boá,
Toâi lieàn hoûi laø ai,
Daùm laøm vieäc naõo loaïn,
Quaùn bieát ñoù laø Ma,
Coá yù ñeán naõo loaïn,
Toâi baûo ma Ba tuaàn:
Cöù tuøy yù hieän thaân,
Ñaàu lôùn nhö Tu di,
Roài haõy ñeán choã toâi.
Toâi ñaõ chöùng La haùn,
Ñuû ba Minh saùu Thoâng,
Ñöôïc Phaät chæ daïy phaùp,
Ñaõ ñöôïc an laïc truï,
Thoï ngöôøi cuùng naém côm,
Nhaäp ñònh suoát baûy ngaøy,
Thoï giaûi thoaùt yù laïc,
Laø phaùp toâi tu taäp.
Ñaïi ñöùc, toâi suy nghó,
Do nghieäp laønh ñôøi tröôùc,
Nay thoï nhieàu quaû baùo,
Thoï laïc raát tònh dieäu.
Bí-soâ Khueâ-tuùc naøy,
Ñoái tröôùc chuùng Taêng giaø,
Trong ao Voâ nhieät naõo,
Töï noùi nghieäp baùo xöa".
Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu ñaõ töï noùi nghieäp baùo xöa xong, lieàn baïch

Phaät: “chuùng con ñaõ töï noùi nghieäp baùo xöa xong, cuùi xin Theá toân noùi nghieäp baùo xöa, Theá toân xöa ñaõ taïo nghieäp gì maø sau khi thaønh Chaùnh giaùc laïi bò ñaù treân nuùi xoâ laên xuoáng laøm cho chaân bò thöông?”, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “xöa kia khi coøn laø phaøm phu, Nhö lai ñaõ gaây nghieäp nay neân nay töï thoï baùo. Khi nghieäp ñaõ chín muoài, bieán duyeân hieän tieàn nhö boùng theo hình, nhaát ñònh chieâu laáy quaû baùo, khoâng ai khaùc chòu thay. Naøy caùc Bí-soâ, ngöôøi naøo ñaõ taïo nghieäp thieän aùc thì chaúng phaûi ñaát nöôùc gioù löûa ngoaïi giôùi chòu laáy quaû baùo; maø chính ngay nôi Uaån xöù giôùi trong töï

thaân chieâu laáy quaû dò thuïc. “Duø traûi qua traêm kieáp, Nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi hoïp, Töï thoï laáy quaû baùo”. Caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa, trong moät laøng noï coù moät tröôûng giaû cöôùi vôï khoâng bao laâu lieàn sanh moät con trai, beù trai naøy daàn daàn khoân lôùn thì ngöôøi meï boãng qua ñôøi. Ngöôøi cha cöôùi theâm vôï keá, khoâng bao laâu sau ngöôøi vôï keá naøy coù thai vaø sanh moät con trai. Thôøi gian sau, ngöôøi con trai tröôûng cöôùi vôï vaø sanh raát nhieàu con caùi; sau ñoù baø meï keá cheát, ngöôøi em trai khaùc meï ñeán ôû chung vôùi anh. Sau khi hoûi roõ thaân theá cuûa ngöôøi em trai naøy, ngöôøi vôï cuûa ngöôøi anh tröôûng hoûi choàng: “gia taøi coù chia cho ngöôøi em khaùc meï naøy khoâng?”, ngöôøi choàng noùi laø chia ñeàu, ngöôøi vôï noùi: “chuù aáy chæ coù moät thaân, chuùng ta ñoâng ngöôøi, laøm sao chia ñeàu ñöôïc”, ngöôøi choàng noùi laø theá phaùp quy ñònh nhö vaäy, ngöôøi vôï nghe roài lieàn xuùi giuïc choàng gieát cheát ngöôøi em, ngöôøi choàng noùi: “ta ñaâu theå vì gia taøi maø gieát cheát em mình”. Do ngöôøi vôï cöù ôû beân tai xuùi giuïc maõi, ngöôøi choàng cuõng hoà ñoà nghe theo, heã taâm bò nhieãm duïc thì khoâng coù vieäc aùc naøo maø khoâng laøm. Ngöôøi choàng suy nghó: “neáu ta gieát noù ôû trong laøng thì moïi ngöôøi ñeàu bieát, haõy duï noù ñeán choã vaéng veû khoâng ngöôøi”, nghó roài lieàn ruû ngöôøi em cuøng vaøo röøng haùi traùi, hai anh em cuøng ñi ñeán moät söôøn nuùi doác, ngöôøi anh lieàn xoâ ngöôøi em xuoáng nuùi, sau ñoù duøng ñaù ñaäp cheát ngöôøi em. Naøy caùc Bí-soâ, ngöôøi anh tröôûng gieát cheát em ngaøy xöa chính laø thaân ta ngaøy nay. Ngaøy xöa vì taøi saûn, ta ñaõ daãn ngöôøi em khaùc meï vaøo röøng roài xoâ xuoáng söôøn nuùi vaø duøng ñaù ñaäp cho cheát. Do nghieäp aùc naøy neân trong nhieàu naêm, nhieàu traêm naêm, nhieàu ngaøn naêm, nhieàu traêm ngaøn naêm ta bò ñoïa trong ñòa nguïc chòu caùc khoå baùo. Do nghieäp coøn soùt neân ngaøy nay tuy ta ñaõ chöùng Ñaúng chaùnh giaùc, ta vaãn bò ñaù treân nuùi xoâ laên xuoáng laøm chaân bò thöông”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch Phaät: “Theá toân ñaõ taïo nghieäp gì maø sau khi thaønh Chaùnh giaùc vaãn bò caây coïc goã Töû khöông ñaâm laøm chaân bò thöông?”, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “ñoù laø do xöa kia ta ñaõ taïo nghieäp neân nay phaûi chòu quaû baùo. “Duø traûi qua traêm kieáp, Nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi hoïp,

Töi thoï laáy quaû baùo". Caùc thaày laéng nghe: Ngaøy xöa trong moät thaønh lôùn coù hai thöông chuû gioûi kinh doanh mua baùn, sau khi lo lieäu xong taøu buoàm, hoï laïi ra bieån ñeå tìm caàu chaâu baùu. Nhôø thuaän buoàm xuoâi gioù neân hoï ñeán ñöôïc ñaûo chaâu baùu, moät ngöôøi bieát truø löôïng söùc thuyeàn ñeå chôû soá chaâu baùu vöøa ñuû; ngöôøi kia khoâng bieát truø löôïng laïi do loøng tham neân chôû ñaày thuyeàn. Sau khi ra bieån, thuyeàn chôû ñaày chaâu baùu quaù taûi khoâng chòu noåi neân muoán chìm, thöông chuû naøy naên næ thöông chuû baïn cöùu giuùp. Thöông chuû baïn chaâm chöôùc cho chöùa bôùt moät ít chaâu baùu leân thuyeàn mình roài keùo thöông chuû kia qua thuyeàn cuûa mình tröôùc khi thuyeàn bò chìm xuoáng bieån. Thöông chuû ñöôïc cöùu suy nghó: "hai chuùng ta cuøng ra bieån ñeán ñaûo chaâu baùu, nay thuyeàn cuûa ta bò chìm, chaâu baùu cuõng maát heát, ta haù ñeå cho thöông chuû kia trôû veà vôùi ñaày thuyeàn chaâu baùu hay sao. Ta phaûi ñuïc thuûng thuyeàn cho thuyeàn chìm maát heát cuõng nhö ta", nghó roài lieàn leùn ñuïc thuûng thuyeàn. Thöông chuû baïn troâng thaáy noùi raèng: "baïn laøm nhö vaäy khoâng nhöõng chaâu baùu maát heát maø chuùng ta cuõng khoâng soáng ñöôïc trôû veà". Thöông chuû kia do loøng ganh gheùt quaù maïnh neân khoâng chòu nghe theo lôøi can ngaên cuûa baïn, vaãn tieáp tuïc ñuïc thuûng thuyeàn, thöông chuû baïn thaáy khoâng theå can ngaên ñöôïc neân ñaâm cheát thöông chuû kia. Naøy caùc Bí-soâ, thöông chuû baïn ñaâm cheát thöông chuû ñuïc thuyeàn kia chính laø thaân ta ngaøy nay. Do nghieäp aùc naøy neân suoát nhieàu naêm, cho ñeán traêm ngaøn naêm ta bò ñoïa vaøo ñòa nguïc chòu caùc khoå baùo. Do nghieäp coøn soùt neân ngaøy nay tuy ta ñaõ thaønh Chaùnh giaùc vaãn bò caây goã Töû khöông ñaâm laøm chaân bò thöông". Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch Phaät: "Theá toân tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì maø sau khi thaønh Chaùnh giaùc vaøo laøng Sa la khaát thöïc khoâng ñöôïc gì, phaûi mang baùt khoâng trôû veà?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "ñoù laø do xöa kia ta ñaõ taïo nghieäp ... cho ñeán caâu töï chòu quaû baùo. Caùc thaày laéng nghe: Ngaøy xöa trong thaønh Baø-la-neâ-tö coù moät Ma-naïp-baø ñi xin aên ñeå soáng, thôøi ñoù khoâng coù Phaät neân chæ coù vò Ñoäc giaùc laø phöôùc ñieàn duy nhaát. Luùc ñoù coù vò Ñoäc giaùc teân laø Laïc tòch ôû choã Tieân nhôn ñoïa xöù trong röøng Thi loäc thaønh Baø-la-neâ-tö. Vò naøy vaøo saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, Ma-naïp-baø cuõng vaøo thaønh xin aên, ñeán tröôùc nhaø moät tröôûng xin nhöng khoâng ñöôïc cho gì. Vöøa luùc ñoù vò Ñoäc giaùc theo thöù lôùp ñeán tröôùc cöûa nhaø tröôûng giaû naøy khaát thöïc, Ma-naïp-baø thaày lieàn suy nghó: "ta haõy rình xem ngöôøi xuaát gia naøy coù xin ñöôïc gì khoâng", nghó roài lieàn rình beân cöûa. Luùc ñoù vôï cuûa tröôûng giaû thaáy vò Ñoäc

giaùc thaân taâm tòch tónh lieàn sanh loøng tín kính, neân ñem thöùc aên thöôïng dieäu sôùt ñaày baùt ñeå cuùng döôøng. Khi vò Ñoäc giaùc vöøa quay trôû ra thì Ma-naïp-baø naøy lieàn chaën ñöôøng noùi raèng: "naøy ngöôøi xuaát gia, haõy cho toâi xem thöùc aên trong baùt cuûa Ngaøi". Thöôøng phaùp cuûa vò Ñoäc giaùc laø neáu khoâng khôûi quaùn thì khoâng bieát ñöôïc taâm yù ngöôøi khaùc. Luùc ñoù vò Ñoäc

giaùc ñöa baùt cho Ma-naïp-baø xem, do trong loøng ganh gheùt neân Ma-naïp- baø naøy buoâng tay cho baùt rôi xuoáng ñaát vaø laøm cho thöùc aên trong baùt ñoå heát ra ñaát roài laáy chaân daãm leân. Vò Ñoäc giaùc thaáy roài lieàn noùi: “naøy Ma-naïp-baø, vì sao laïi laøm nhö vaäy, neáu caäu caàn thì cöù noùi, toâi seõ cho caäu”. Ma-naïp-baø noùi nhöõng lôøi thoâ aùc roài ñöùng moät beân, vò Ñoäc giaùc tuy khoâng ñöôïc aên nhöng do töï ñieàu thuaän neân boû ñi trôû veà röøng Thi loäc. Naøy caùc Bí-soâ, Ma-naïp-baø ngaøy xöa chính laø thaân ta ngaøy nay. Xöa do ta oâm loøng ganh gheùt ñaõ laøm cho vò Ñoäc giaùc khoâng ñöôïc aên, do nghieäp aùc naøy traûi qua nhieàu naêm cho ñeán traêm ngaøn naêm, ta bò ñoïa vaøo ñòa nguïc chòu khoå baùo. Do nghieäp coøn soùt neân ngaøy nay tuy ta ñaõ thaønh Chaùnh giaùc, khi vaøo laøng Sa-la khaát thöïc phaûi mang baùt khoâng trôû veà”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch Phaät: “Theá toân tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì maø nay bò daâm nöõ Mò dung do ngoaïi ñaïo xuùi baåy ñeán ñeå vu baùng Theá toân?”, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa, khi con ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi, coù Phaät Tyø-baø-thi Nhö lai xuaát hieän ôû ñôøi. Vò aáy coù hai ñeä töû: moät teân laø Baø-tö-saét-tra, moät teân laø Baït-la-ñaø-baø-xaøø. Baø-tö-saét- tra y theo lôøi Phaät daïy sieâng naêng tu taäp khoâng coù phoùng daät neân ñöôïc chöùng quaû A-la-haùn. Baït-la-ñaø-baø-xaøø do thoï trì ba taïng kinh, ñoïc tuïng thoâng suoát neân laøm ñaïi phaùp sö. Thôøi gian sau coù moät tröôûng giaû ñoái vôùi vò phaùp sö em sanh loøng tín kính neân xaáy caát moät truù xöù vôùi ñaày ñuû vaät duïng cuùng döôøng cho phaùp sö. Phaùp sö em lieàn môøi sö huynh A-la-haùn ñeán cuøng ôû chung, tröôûng giaû naøy thaáy vò A-la-haùn naøy thaân taâm tòch tónh, oai nghi ñónh ñaïc neân sanh loøng tín kính gaáp boäi, lieàn lo lieäu thöùc aên vaø y phuïc thöôïng dieäu ñeå daâng cuùng. Luùc ñoù phaùp sö em sanh taâm ganh gheùt, suy nghó: “ta laøm thaày cuûa tröôûng giaû ñaõ laâu nhöng chöa heà cuùng cho ta y phuïc thöôïng dieäu nhö theá, nay vöøa gaëp sö huynh oâng ta lieàn daâng cuùng”, nghó roài do taâm ganh gheùt neân phaùp sö em töø ñoù coá yù vaïch tìm loãi laàm cuûa vò sö huynh. Vò sö huynh bieát taâm sö ñeä coù khaùc neân nhieáp taâm quaùn saùt, lieàn quaùn bieát sö ñeä ñang ganh gheùt neân ñem y phuïc thöông dieäu ñoù cho laïi sö ñeä. Tuy ñöôïc y roài nhöng vò sö ñeä vaãn coá yù vaïch tìm loãi cuûa sö huynh nhö cuõ, nhöng khoâng tìm ñöôïc. Thôøi gian sau, tröôûng giaû sai con gaùi ñeán trong truù xöù Taêng laøm coâng quaû, vò phaùp sö em baûo coâ gaùi: “coâ coù theå laøm giuùp ta moät vieäc ñöôïc khoâng?”, lieàn

hoûi laø giuùp laøm vieäc gì, ñaùp: “haõy maëc aùo naøy veà, neáu tröôûng giaû hoûi ai cho thì ñaùp laø cuûa Thaùnh giaû Baø-tö-saét-tra cho; neáu tröôûng giaû hoûi vì sao laïi cho thì ñaùp laø cho vôùi yù cuûa nam nöõ”. Ngöôøi con gaùi naøy laøm y theo lôøi phaùp sö en ñaõ daïy, tröôûng giaû nghe roài lieàn sanh taâm baát kính ñoái vôùi sö huynh A-la-haùn. Thöôøng phaùp cuûa baäc ñaïi nhaân laø sôï bò khinh maïn, neân vò aáy rôøi boû truù xöù aáy ra ñi. Naøy caùc Bí-soâ, vò phaùp sö em ngaøy xöa chính laø thaân ta ngaøy nay. Xöa do ta oâm loøng ganh gheùt noùi ra lôøi vu baùng neân

traûi qua nhieàu naêm cho ñeán traêm ngaøn naêm, ta bò ñoïa vaøo ñòa nguïc chòu khoå baùo. Do nghieäp coøn soùt neân ngaøy nay tu ta ñaõ thaønh Chaùnh giaùc, vaãn bò ngoaïi ñaïo Phaïm chí sai daâm nöõ ñeán vu baùng". Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch Phaät: "Theá toân xöa ñaõ taïo nghieäp gì maø sau khi thaønh Chaùnh giaùc vaãn bò Ma-naïp-baø nöõ Chuûy ñoan vu baùng?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa trong thaønh Baø-la-neâ-tö coù moät Baø-la-moân hoïc thoâng Minh luaän, laïi coù 500 ñoàng töû theo oâng thoï hoïc. Luùc ñoù daân chuùng trong thaønh ñeàu toân troïng cung kính cuùng döôøng oâng nhö moät baäc A-la-haùn. Thôøi gian sau boãng coù moät vò tieân chöùng naêm thoâng du haønh trong nhaân gian ñeán trong thaønh naøy, daân chuùng thaáy tieân nhôn thaân taâm tòch tónh, dung nhan ñieàu thuaän neân sanh taâm tònh tín. Vôùi phöôùc nghieäp ñaõ coù, hoï ñeán choã tieân nhôn cung kính cuùng döôøng khieán cho Baø-la-moân kia khoâng coøn ñöôïc kính ngöôõng vaø ñöôïc cuùng döôøng nhö tröôùc nöõa. Baø-la-moân sanh loøng ganh gheùt tieân nhôn, khôûi yù aùc noùi vôùi hoïc troø raèng: "tieân nhôn aáy raát tham duïc", caùc hoïc troø cuõng noùi theo thaày laø tieân nhôn aáy raát tham duïc roài ñi rao noùi khaép trong thaønh, daân chuùng nghe lôøi naøy lieàn sanh taâm khaùc, tieân nhôn sôï bò khinh maïn neân boû ñi ñeán nôi khaùc. Naøy caùc Bí-soâ, Baø-la-moân ngaøy xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, 500 ñoàng töû hoïc troø chính laø 500 Bí-soâ ngaøy nay. Xöa do ta ganh gheùt neân vu baùng tieân nhôn laø ngöôøi tham duïc, do nghieäp aùc naøy traûi qua nhieàu naêm cho ñeán traêm ngaøn naêm, ta bò ñoïa vaøo ñòa nguïc chòu khoå baùo. Do nghieäp coøn soùt neân ngaøy nay tuy ta ñaõ thaønh Chaùnh giaùc, ta cuøng 500 Bí-soâ vaãn bò Ma-naïp-baø nöõ Chuûy ñoan ñeán vu baùng". Laïi nöõa caùc Bí-soâ, trong thaønh Baø-la-neâ-tö coù vua teân Phaïm thoï duøng chaùnh phaùp cai trò, daân chuùng giaøu coù an vui. Trong thaønh coù moät daâm nöõ teân laø Hieàn thuû laøm ngheà baùn saéc ñeå soáng, luùc ñoù coù moät ngöôøi nam teân laø Vi ngaãu, taùnh tình baïo aùc. Ngöôøi naøy ñem y phuïc, chuoãi anh laïc taëng cho daâm nöõ ñeå ñöôïc cuøng naøng hoan laïc, naøng maëc aùo ñònh ñeán choã Vi ngaãu thì coù moät ngöôøi nam khaùc caàm 500 tieàn vaøng ñeán muoán

cuøng naøng hoan laïc. Hieàn thuû suy nghó: "neáu ta ñeán choã Vi ngaãu thì seõ maát 500 tieàn vaøng naøy, nhöng coù ngöôøi ñem tieàn ñeán daâng thì khoâng neân boû maát, ta cuøng ngöôøi nam naøy hoan laïc, sau ñoù seõ ñeán choã Vi ngaãu", nghó roài lieàn baûo ngöôøi haàu: "ngöôi haõy ñeán choã Vi ngaãu noùi haõy ñöïi ta chaûi ñaàu, taém röûa, trang ñieåm xong seõ ñeán". Ngöôøi haàu ñi roài, Hieàn thuû cuøng ngöôøi nam naøy hoan laïc, do ngöôøi nam naøy coù nhieàu coâng vieäc neân khoâng ôû laïi laâu, Hieàn thuû suy nghó: "baây giôø ta ñeán choã Vi ngaãu, khoâng bieát anh ta coù vöøa yù khoâng", nghó roài lieàn baûo ngöôøi haàu: "ngöôøi haõy ñeán choã Vi ngaãu noùi laø ta ñaõ taém röûA-trang ñieåm xong roài, seõ ñeán vöôøn hoa ñeå cuøng hoan laïc", ngöôøi haàu ñeán noùi, Vi ngaãu noùi: "hoài naõy noùi laø chöatrang ñieåm xong, giôø laïi noùi laø trang ñieåm xong roài, laø coù yù gì?", ngöôøi haàu do phaûi ñi

tôùi lui hai, ba löôït neân trong long khoâng vui, lieàn ñem vieäc treân keå laïi, noùi raèng: “coâ aáy maëc aùo vaø ñeo chuoãi anh laïc cuûa oâng taëng laïi cuøng ngöôøi nam khaùc hoan laïc, neân baûo toâi ñeán noùi ñi noùi laïi nhö vaäy”. Vi ngaãu nghe roài taâm duïc bieán maát, taâm gieát haïi phaùt sanh lieàn baûo ngöôøi haàu veà baùo laïi laø haõy ñeán gaëp ôû vöôøn hoa. Khi Hieàn thuû ñeán, Vi ngaãu hoûi: “naøng maëc aùo vaø ñeo chuoãi anh laïc cuûa ta taëng laïi cuøng hoan laïc vôùi ngöôøi nam khaùc laø nghóa laøm sao?”, Hieàn thuû noùi: “ñoù laø loãi cuûa toâi, xin anh tha thöù”, Vi ngaãu nghe roài lieàn ruùt dao chaët ñaàu Hieàn thuû, ngöôøi haàu thaáy lieàn la lôùn, daân chuùng nghe tieáng la lieàn chaïy ñeán. Luùc ñoù coù moät vò Ñoäc giaùc teân Cöïc laïc ñang ngoài nhaäp ñònh döôùi 1 goác caây gaàn ñoù, Vi ngaãu lieàn ñeå con dao dính maùu ôû choã vò Ñoäc giaùc roài chaïy laãn vaøo trong ñaùm ñoâng. Daân chuùng chaïy ñeán thaáy con dao dính maùu ôû choã vò Ñoäc giaùc lieàn cho raèng vò Ñoäc giaùc laø keû gieát ngöôøi, lieàn laáy daây troøi laïi daãn ñeán choã vua, vò Ñoäc giaùc noùi caùch naøo hoï cuõng khoâng tin, vua nghe roài khoâng truy xeùt lieàn ra lònh ñem cheùm vò Ñoäc giaùc. Vi ngaãu thaáy vò Ñoäc giaùc saép bò ñem ra cheùm lieàn suy nghó: “khoå thay ngöôøi xuaát gia giöõ giôùi, ñöùc haïnh maø chòu haøm oan. Ñoù laø loãi cuûa ta, ta khoâng neân ñöa vò aáy ñeán choã cheát”, nghó roài lieàn ñeán choã vua taâu roõ söï thaät vaø xin vua khai aân. Naøy caùc Bí-soâ, Vi ngaãu ngaøy xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, do nghieäp aùc nay neân traûi qua nhieàu naêm cho ñeán traêm ngaøn naêm, ta bò ñoïa vaøo ñòa nguïc chòu khoå baùo. Do nghieäp con soùt neân ngaøy nay tuy ta ñaõ thaønh chaùnh giaùc vaãn coïn bò ngöôøi ñeán vu baùng”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch Phaät: “Theá toân tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì maø sau khi thaønh Chaùnh giaùc laïi coøn cuøng 498 Bí-soâ phaûi aên luùa maïch cuûa ngöïa ôû Bieân thaønh; coøn Xaù-lôïi-töû vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân laïi ñöôïc chö thieân cuùng döôøng?”, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa

luùc con ngöôøi thoï ñeán taùm vaïn boán ngaøn tuoåi, coù Phaät hieäu laø Tyø-baø-thi Nhö lai, ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, ñuû 10 hieäu. Phaät cuøng taùm vaïn boán ngaøn Bí-soâ truï ôû gaàn kinh ñoâ thaønh Thaân hueä, trong thaønh coù moät Baø-la-moân daïy hoïc cho 500 ñoàng töûraát ñöôïc daân chuùng trong thaønh toân troïng, cuùng döôøng nhö moät vò ÖÙng cuùng. Khi Tyø-baø-thi Nhö lai ñeán truï nôi naøy thì daân chuùng trong thaønh khoâng coøn cung kính toân troïng cuùng döôøng Baø- la-moân nhö tröôùc nöõa, ñieàu naøy khieán oâng ta sanh taâm taät ñoá ñoái vôùi Phaät vaø taêng. Vaøo moät buoåi saùng, caùc Bí-soâ Höõu hoïc vaø Voâ hoïc ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc ñöôïc ñaày baùt thöùc aên ngon. Baø-la-moân thaáy roài lieàn goïi ñeán ñeå xem ñaõ khaát thöïc ñöôïc gì, do taät ñoá neân noùi vôùi caùc hoïc troø: “nhöõng ngöôøi naøy khoâng ñaùng ñöôïc cuùng döôøng caùc moùn aên ngon nhö theá, chæ neân thí cho hoï luùa maïch thoâ”, caùc hoïc troø huøa nhau noùi theo: “ñuùng nhö lôøi Thaân giaùo sö noùi, hoï chæ ñaùng ñöôïc aên luùa maïch thoâ”. Luùc ñoù trong soá hoïc troø coù hai ngöôøi noùi: “OÂ-ba-ñaø-da, chôù neân

noùi lôøi naøy. Phaät vaø Taêng chính laø baäc öùng cuùng, ñaùng ñöôïc chö thieân cuùng döôøng khoâng phaûi coù ngöôøi cuùng döôøng maø thoâi". Naøy caùc Bí-soâ, Baø-la-moân ngaøy xöa chính laø ta ngaøy nay, caùc hoïc troø noùi huøa theo chính laø 498 Bí-soâ ngaøy nay, hai hoïc troø hieàn thieän ngaøy xöa chính laø Xaù-lôïi-töû vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ngaøy nay. Do tröôùc kia ta ñoái vôùi Tyø-baø-thi Nhö lai vaø caùc Bí-soâ Höõu hoïc, voâ hoïc sanh taâm taät ñoá noùi ra lôøi baát thieän; caùc hoïc troø noùi huøa theo neân ngaøy nay cuøng chòu quaû baùo naøy, hai hoïc troø khoâng noùi huøa theo, nhôø thieän nghieäp ñoù neân ngaøy nay ñöôïc chö thieân cuùng döôøng". Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch Phaät: "Theá toân tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì maø khoå haïnh suoát 6 naêm vaãn khoâng theå chöùng quaû?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "...caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa ôû laøng Voâ tæ coù moät ngöôøi thôï goám teân laø Hyû hoä nhö trong phaåm Vöông phaùp töông öng kinh Trung A Caáp ma coù noùi roõ. Naøy caùc Bí-soâ, Ma-naïp-baø teân Voâ thöôïng ngaøy xöa chính laø thaân ta ngaøy nay. Xöa do ta noùi Phaät Ca-nhieáp-ba tu khoå haïnh chöa chöùng ñaày ñuû trí hueä neân ngaøy nay ta tu khoå haïnh suoát trong saùu naêm vaãn khoâng theå chöùng ñaïo quaû Voâ thöôïng chaùnh ñaúng chaùnh giaùc. Neáu thuôû ñoù ta khoâng saùm hoái tröôùc vò Phaät ñoù vaø nguyeän caàu ñöôïc chöùng Ñaúng chaùnh giaùc ôû ñôøi vò lai thì duø traûi qua ba A-taêng-kyø kieáp tu phaåm thieän, ta vaãn chöa theå thaønh Phaät". Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch Phaät: "Theá toân tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì maø sau khi thaønh Chaùnh giaùc vaãn coøn ñau bònh?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "... caùc thaày laéng nghe:

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 18 264

Thuôû xöa ôû moät laøng noï coù moät thaày thuoác, luùc ñoù con trai cuûa moät tröôûng giaû trong laøng maéc bònh neân tröôûng giaû môøi thaày thuoác ñeán nhaø chöõa bònh cho con, thaày thuoác sau khi ra toa cho uoáng thuoác, bònh lieàn khoûi, tröôûng giaû lieàn mang ít cuûa caûi ra bieáu cho thaày thuoác. Thôøi gian sau tröôûng giaû maéc bònh, ba laàn môøi thaày thuoác, ba laàn ñeàu ñöôïc chöõa khoûi nhöng tröôûng giaû laïi khoâng ñem leã vaät ñeán taï aân. Thaày thuoác trong loøng töùc giaän suy nghó: "tröôûng giaû ba phen maéc bònh, ba phen ta ñeàu chöõa khoûi nhöng oâng ta ñeàu khoâng taï aân; neáu laàn sau oâng ta maéc bònh nöõa ta seõ cho uoáng thuoác khoâng ñuùng bònh ñeå ngöôøi ngu ñoù chòu khoå ñau ñôùn nhö ñöùt ruoät". Thôøi gian sau con cuûa tröôûng giaû bònh cuõ taùi phaùt lieàn ñeán môøi thaày thuoác, do trong loøng ñaõ sanh töùc giaän neân thaày thuoác lieàn ra toa cho uoáng thuoác khoâng ñuùng bònh khieán cho con cuûa tröôûng giaû ñau ñôùn nhö ñöùt ruoät. Naøy caùc Bí-soâ, thaày thuoác ngaøy xöa chính laø thaân ta ngaøy nay. Do xöa ta vôùi taâm aùc cho con cuûa tröôûng giaû uoáng thuoác khoâng ñuùng bònh neân ta bò ñoïa vaøo ñòa nguïc chòu khoå baùo cho ñeán traêm ngaøn naêm. Do nghieäp coøn soùt neân ngaøy nay sau khi ñaõ thaønh Chaùnh giaùc ta vaãn bò ñau bònh". Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch Phaät: "Theá toân xöa ñaõ taïo nghieäp gì maø sau khi thaønh Chaùnh giaùc, khi ngöôøi khaùc tru dieät doøng hoï Thích, Theá toân lieàn ñau ñaàu?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "... caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa ôû caïnh

soâng Löu hueä coù 500 ngö phuû, luùc ñoù trong bieån caû coù hai con caù lôùn bò troâi giaït maéc caïn trong soâng. Caùc ngö phuû naøy baét ñöôïc roài baøn vôùi nhau: “neáu ta gieát caù naøy thòt seõ thoái röõa khoâng ai chòu mua, chuùng ta neân coät laïi, khi coù ai ñeán mua chuùng ta seõ caét thòt daàn ñeå baùn, nhö vaäy thít caù môùi töôi”, baøn xong hoï laøm y nhö vaäy, khi coù ai ñeán mua hoï môùi caét baùn töøng phaàn khieán cho caù ñau ñôùn giaãy giuïa, maùu chaûy khieán nöôùc soâng bieán thaønh maøu ñoû. Luùc ñoù coù ñöùa beù ôû treân bôø thaáy caûnh naøy lieàn vui cöôøi thích thuù. Naøy caùc Bí-soâ, ñöùa beù cöôøi thích thuù ñoù chính laø thaân ta ngaøy nay. Xöa thaáy caûnh ngö phuû gieát caù caét laáy thòt baùn, ta vui thích neân traûi qua cho ñeán traêm ngaøn naêm thöôøng maéc bònh ñau ñaàu, Do nghieäp con soùt neân ngaøy nay sau khi thaønh Chaùnh giaùc, luùc doøng hoï Thích bò tru dieät ta lieàn bò ñau ñaàu”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ baïch Phaät: “Theá toân tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì maø sau khi thaønh Chaùnh giaùc vaãn coøn bò ñau löng truùng gioù?”, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “… caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa coù moät traùng só du lòch qua caùc nöôùc ñeán moät kinh ñoâ,

vua ôû kinh ñoâ ñoù coù moät traùng só noåi danh laø voâ ñòch. Hai traùng só naøy gaëp nhau, vì muoán bieát ai maïnh yeáu neân hoï heïn ñaáu nhau. Thöôøng phaùp cuûatraùng só laø chæ caàn naém tay nhau lieàn bieát ñöôïc ai maïnh yeáu, luùc ñoù traùng só töø ngoaøi ñeán sau khi naém tay traùng só trong nöôùc xong lieàn bieát traùng só naøy khoâng theå thaéng noåi mình, vò traùng só trong nöôùc cuõng bieát nhö theá neân noùi vôùi traùng só kia raèng: “anh neân bieát doøng hoï toâi ôû trong nöôùc naøy noåi danh laø voâ ñòch töø laâu ñôøi nay. Toâi bieát khoâng theå thaéng noåi anh, chæ xin anh ñöøng ñaùnh guïc toâi ñeå doøng hoï toâi khoûi bò cheâ cöôøi, toâi seõ ñem con gaùi ñeïp cuûa mình gaû cho anh”. Traùng só töø ngoaøi ñeán nghe noùi vaäy lieàn nhaän lôøi, ba laàn ñaùnh ba laàn ñeàu giaû thua nhöng traùng só voâ ñòch laïi khoâng giöõ lôøi gaû con gaùi, traùng só kia trong loøng töùc giaän neân laàn thöù tö khi ñaùnh nhau, lieàn naâng traùng só voâ ñòch trong nöôùc leân vaø neùm maïnh xuoáng khieán cho traùng só noåi danh voâ ñòch naøy bò gaõy coät soáng maø cheát. Naøy caùc Bí-soâ, traùng só ñaùnh cheát traùng só voâ ñòch trong nöôùc ñoù chính laø thaân ta ngaøy nay. Do nghieäp aùc naøy traûi qua cho ñeán traêm ngaøn naêm ta chòu khoå baùo trong ñòa nguïc. Do nghieäp coøn soùt neân ngaøy nay sau khi ñaõ thaønh Chaùnh giaùc ta vaãn coøn bò ñau löng. Naøy caùc Bí-soâ, vì lyù do naøy ta thöôøng tuyeân thuyeát: heã taïo nghieäp thuaàn ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn ñen; taïo nghieäp thuaàn traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn traéng; taïo nghieäp xen taïp thì ñöôïc quaû baùo xen taïp, caùc thaày neân boû nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp xen taïp, phaûi sieâng tu nghieäp traéng, caùc thaày neân hoïc nhö theá.” Luùc ñoù Theá toân cuøng 500 Bí-soâ A-la-haùn noùi nghieäp baùo xöa ôû trong ao Voâ nhieät ñaõ xong, lieàn aån maát ôû ao Voâ nhieät vaø hieän ra ôû trong vöôøn cuûa Loäc töû maãu phía ñoâng thaønh Thaát-la-phieät. Loäc töû maãu nghe tin lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho ñöôïc lôïi hæ roài lieàn im laëng. Luùc ñoù Loäc töû maãu chaép tay baïch Phaät: cuùi xin Theá toân vaø caùc

Bí-soâ ngaøy mai thoï con thænh thöïc", Phaät im laëng nhaän lôøi, bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi Loäc töû maãu trôû veà nhaø lo lieäu ñaày ñuû caùc moùn aåm thöïc roài sai söù ñeán thænh Phaät... cho ñeán caâu Phaät thoï thöïc xong, noùi phaùp chæ daïy cho Loäc töû Maãu ñöôïc lôïi hæ roài trôû veà truù xöù. Veà ñeán xöù Phaät môùi baûo caùc Bí-soâ: "Loäc töû maãu thænh Phaät vaø Taêng thoï thöïc xong laïi queân thænh Theá toân ñoïc keä chuù nguyeän".

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.